

Brněnská muzikologie v současnosti

Petr Macek

Místo závěru se pokusme ve stručnosti shrnout současnost brněnského Ústavu hudební vědy, tedy období od roku 1990.

Po politických změnách konce roku 1989 se ujal vedení Katedry věd o umění *Jiří Fukač* a po dvou letech společného působení s divadelní vědou a kunsthistorií se hudební věda osamostatnila v Ústav hudební vědy. Personální složení ústavu se začalo postupně proměňovat, z původního týmu ve složení *Jiří Vysloužil, Rudolf Pečman, Jiří Fukač, Miloš Štědroň, Olga Settari* odešla *Olga Settari* a po konkurzním řízení přišel na její místo organolog *Pavel Kurfürst*. Znatelně se rozšířil počet externích vyučujících (mj. *Stanislav Tesař, Jiří Sehnal, Ivan Poledňák, Eva Drlíková, Vladimír Karbusický, Jan Trojan, Pavel Sýkora* ad.). Změnou politického systému se vzápětí uvolnila pedagogům hudební vědy zasloužená cesta ke zvyšování akademických hodností (*Rudolf Pečman*: profesor 1990; *Jiří Fukač*: docent 1991, profesor 1994; *Miloš Štědroň*: docent 1991, profesor 1994; *Pavel Kurfürst*: docent 1994, profesor 1999). Příchodem zástupců nejmladší muzikologické generace, kteří byli odchováni brněnskou hudební vědou (*Jana Perutková – Dvořáková*: 1996; *Petr Macek*: 1995; *Mikuláš Bek*: 1998; *Lubomír Spurný*: 2003) byly dány předpoklady pro další plynulý rozvoj brněnské univerzitní muzikologie. Součástí ústavu se od začátku 90. let stala *Akademie staré hudby* s nově ustaveným bakalářským oborem *Studium teorie a provozovací praxe staré hudby*, u jejího zrodu stál zejména *Andreas Kröper-Hoffmann*, a *Seminář estetiky*, reprezentovaný *Jaroslavem Stríteckým* a *Petrem Osolsobě* (od ledna roku 2005 se toto pracoviště v rámci fakulty osamostatnilo, *Jaroslav Strítecký* zůstal kmenově na Ústavu hudební vědy a *Petr Osolsobě* byl jmenován vedoucím *Semináře estetiky*). Jako strategický tah *Jiřího Fukače* se ukázalo založení dalšího

bakalářského studijního oboru s názvem *Sdružená uměnovědná studia*, vyplnil se tím prostor pro velkou skupinu studentů žádajících širší uměnovědné vzdělání bez úzké oborové specializace.

Pedagogové ústavu aktivně vstupovali do akademických funkcí, *Rudolf Pečman* se stal proděkanem pro studium, *Miloš Štědroň* proděkanem pro vědu a výzkum, *Jiří Fukač* předsedou Akademického senátu Filozofické fakulty MU. V roce 1998 se stal *Jiří Fukač* prorektorem Masarykovy univerzity, vedení přebral *Stanislav Tesař*, který po roce předal funkci vedoucího *Mikuláši Bekovi*. Od podzimu roku 2004 je vedoucím ústavu *Petr Macek*, *Mikuláš Bek* se stal prorektorem pro vnější vztahy Masarykovy univerzity.

Od prosince 1989 navázala brněnská univerzitní hudební věda velmi úzkou spoluprací (zejména díky *Jiřímu Fukačovi*) se zahraničními partnery, zvláště s Institutem hudební vědy vídeňské univerzity (*Theophil Antonicek* a *Leopold M. Kantner*), od roku 1991 byl vydáván dokonce společný česko-německý *Bulletin pro muzikologickou spolupráci Colloquium danubianum*. Intenzivní spolupráce probíhala také se Sudetoněmeckým institutem v Řezně (*Widmar Hader*), mj. na projektu *Lexikon zur deutschen Musikkultur*).

S Ústavem hudební vědy je spojena *Mezinárodní společnost Leoše Janáčka*, v druhé polovině 90. let zde také sídlila česká sekce *Mezinárodní asociace pro výzkum populární hudby (IASPM)*, které předsedal *Jiří Fukač*. Tradiční je pořadatelství *Mezinárodních hudebně vědných kolokvií při Mezinárodním hudebním festivalu Brno*.

Brněnský Ústav hudební vědy se stal v letech 1994 – 1998 spolupartnerem projektu TEMPUS s názvem *Music Media Training Programme for the Czech Republic* (hlavní koordinátor *Mikuláš Bek*), v jehož rámci se uskutečnila celá

řada velmi užitečných odborných studentských seminářů, bylo vydáno několik knih a studentům i pedagogům bylo sjednáno mnoho zahraničních pobytů. Od roku 2000 je Ústav hudební vědy součástí mezinárodního vzdělávacího programu Evropské unie Socrates/Erasmus, studenti vyjíždí na dlouhodobé stáže na partnerské univerzity (mj. Londýn, Durham, Tampere, Helsinky, Kodaň, Paříž, Freiburg i. B., Řezno, Vídeň, Nancy, Halle, Lipsko, Bratislava, v jedné např. turecká Antalya).

Ústav hudební vědy v současnosti realizuje tři studijní obory, mimo *Hudební vědu* v prezenční a kombinované formě ještě bakalářské obory *Sdružená uměnovědná studia* (prezenční i kombinovaná forma) a *Studium teorie a provozovací praxe staré hudby* (pouze kombinovaná forma). Na ústavu studuje cca 450 studentů, z toho 35 v doktorském programu. Ústav zaměstnává celkem 15 pracovníků, včetně vědeckých a administrativních. V plném pracovním úvazku jsou dva profesori, *Miloš Štědroň* a *Jaroslav Strátecký*, v úvazku částečném pak *Jiří Vysloužil* a *Rudolf Pečman*. Pedagogický a vědecký chod pracoviště dále zajišťují dva docenti, a to *Mikuláš Bek* a *Lubomír Spurný*, dále pak odborní asistenti a asistenti, jmenovitě *Jana Perutková*, *Petr Macek*, *Andreas Kröper-Hoffmann* (pouze pro ASH), *Stanislav Tesař* a *Miloslav Študent* (pouze pro ASH). Vědeckými pracovníci jsou *Jana Spáčilová* a *Simona Sedláčková*, knihovnu vede *Blanka Mizerová* a *Monika Marhounová*. Sekretářky *Vlasta Taranzová* a *Jitka Leflíková* se starají o organizačně technické zabezpečení ústavu.

Vědecké zaměření ústavu je spojeno zejména s projekty *Kabinetu hudební lexikografie* při ÚHV FF MU, v roce 1997 vyšel po dlouhém úsilí *Slovník české hudební kultury* (*Jiří Fukač*, *Jiří Vysloužil*, *Petr Macek*), od roku 2000 pak byl zahájen nový projekt elektronického *Českého hudebního slovníku osob a institucí* na webové adrese www.musicologica.cz/slovník (*Jiří Fukač*, *Petr*

Macek, Mikuláš Bek). *Miloš Štědroň* publikoval práci *Leoš Janáček a hudba 20. století*, *Pavel Kurfürst* je autorem dvou stěžejních knižních prací, a to *Organologie (propedeutika, exemplifikace)* a *Hudební nástroje*. *Jiří Vysloužil* spolu s *Jiřím Sehnalem* napsali *Dějiny hudby na Moravě*, *Mikuláš Bek* publikoval své sociologické výzkumy v práci *Konzervatoř Evropy? K sociologii české hudebnosti*, *Rudolf Pečman* sepsal monografii o *Vladimíru Helfertovi*. *Stanislav Tesař* spolu s *Milošem Štědroňem* pracují na rozsáhlém projektu *Melodiarum Hymnologicum Bohemiae*, *Jana Perutková* zpracovává *Italskou operu na Moravě v první polovině 18. století*, *Lubomír Spurný* shromažďuje materiály k projektu života a díla *Aloise Háby*. Ústav hudební vědy vydává už tradiční *Sborník prací Filozofické fakulty Masarykovy univerzity, řada H*, od roku 2003 pak provozuje webový muzikologický portál na adrese www.musicologica.cz a zde také zveřejňuje svůj elektronický muzikologický časopis nesoucí název *Acta musicologica.cz*.

Z podnětu Ústavu hudební vědy se stali čestnými doktory Masarykovy univerzity také muzikologové *Hans Heinrich Eggebrecht* (29. 5. 1995), *Theophil Antonicek* (12. 6. 2000) a *John Tyrrell* (30. 5. 2002).

V polovině 90. let opustil Ústav hudební vědy svoje dlouholeté působiště ve druhém poschodí hlavní fakultní budovy C a pod vidinou lepších prostorových možností pro svůj rozvoj se přesunul do nové fakultní budovy E na Grohově ulici. Tato varianta se však postupem času ukázala jako nešťastná a stala se spíše překážkou. O prázdninách 2005 by se měl Ústav hudební vědy přestěhovat do podstatně prostornější budovy na Jaselské ulici.

Závěrem konstatujme, že směřování ústavu v devadesátých letech 20. století bylo ovlivňováno zejména velmi aktivním, obětavým a činorodým přístupem *Jiřího Fukače*, jeho odchod v roce 2002 byl nejen pro brněnský Ústav hudební

vědy, ale i pro českou muzikologii mimořádně velkou a citelnou ztrátou. Je proto zejména na střední a nejmladší brněnské muzikologické generaci, aby navázáním na své univerzitní učitele pokračovala v tradici dobrého jména brněnské muzikologické školy.